

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 155

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda
Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî
Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi
(2/2101) ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2101 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışışleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhi9

• Teklif Metni10

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin10

• Anlaşma Metni11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1408602 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2101)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması” Türkiye Cumhuriyeti adına 13 Eylül 2022 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Anlaşma ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ve ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dâhilinde, askerî eğitim iş birliği faaliyetlerinin hukuki zemininin oluşturulması ve aynı zamanda bu iş birliği uygulamasının ayrıntılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu Anlaşmada askerî okul, eğitim ve öğretim merkezleri veya kabul eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar; birlik, karargâh veya kurumlarda görev başı eğitimi; eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı misafir personel, misafir öğrenci veya öğretim elemanı değişimi; eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi ve uzmanlık alışverişi; tatbikat/eğitimlere veya ortak tatbikatlara fîli/gözlemci olarak katılım sağlanması; Milli Savunma Üniversitesi ve askerî haritacılık okullarında verilen eğitimler; eğitim kurumlarında yüksek lisans ve doktora eğitimleri; misafir personel, danışman veya birlik değişimi; silahlı kuvvetler arasında askerî iş birliği ve temas ziyaretleri; heyet ve personel mübadeleleri; lojistik konularda eğitim; askerî tıp ve sağlık hizmetleri; barışı koruma ve insani yardım operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar; mesleki gelişim amaçlı personel değişimi; yerinde dil kursları için personel görevlendirilmesi; haritacılık ve hidrografi; askerî, bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecrübe değişimi; personel planlama, temin, yetiştirme, istihdam ve özlük işlemleri konularında eğitim, bilgi mübadelesi ve temas ziyaretleri; askerî istihbarat konularında eğitim; özel kuvvetler komutanlıkları arasında eğitim; mayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi; muhabere, elektronik, bilgi sistemleri, elektronik harp ve siber savunma konuları ile Anlaşmada belirtilen diğer alanlarda Taraflar arasında eğitim iş birliği faaliyetleri gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-219343

4 Nisan 2024

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti adına 13 Eylül 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

12/07/2024

Esas No: 2/2101

Karar No: 127

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2101 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 10/07/2024 tarihinde yaptığı 10’uncu toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 04/04/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması”, 15/04/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2101 esas numaralı Kanun Teklifi 16/04/2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 10/07/2024 tarihli 10’uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, askerî okul, eğitim ve öğretim merkezleri veya kabul eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar; birlik, karargâh veya kurumlarda görev başı eğitimi; eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı misafir personel, misafir öğrenci veya öğretim elemanı değişimi; eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi ve uzmanlık alışverişi; tatbikat/ eğitimlere veya ortak tatbikatlara fiili/gözlemci olarak katılım sağlanması; Milli Savunma Üniversitesi ve askerî haritacılık okullarında verilen eğitimler; eğitim kurumlarında yüksek lisans ve doktora eğitimleri; misafir personel, danışman veya birlik değişimi; silahlı kuvvetler arasında askerî iş birliği ve temas ziyaretleri; heyet ve personel mübadeleleri; lojistik konularda eğitim; askerî tıp ve sağlık hizmetleri; barışı koruma ve insani yardım operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar; mesleki gelişim amaçlı personel değişimi; yerinde dil kursları için personel görevlendirilmesi; haritacılık ve hidrografi; askerî, bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecrübe değişimi; personel planlama, temin, yetiştirme, istihdam ve özlük işlemleri konularında eğitim, bilgi mübadelesi ve temas ziyaretleri; askerî istihbarat konularında eğitim; özel kuvvetler komutanlıkları arasında eğitim; yayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi; muhabere, elektronik bilgi sistemleri, elektronik harp ve siber savunma konuları ile Anlaşmada belirtilen diğer alanlarda Taraflar arasında eğitim iş birliği faaliyetleri gerçekleştirilmesini öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin Duran tarafından;

Sayın Cumhurbaşkanımızın 2016 yılında Uganda’ya gerçekleştirdikleri ziyareti takiben bu ülke ile olan ikili ilişkilerimizin her alanda olduğu gibi askerî ve savunma sanayisi alanında da gelişme gösterdiği,

İmzalanan bu Anlaşmayla egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dâhilinde askerî eğitim, iş birliği faaliyetlerinin hukuki zemininin oluşturulmasının amaçlandığı,

Bahse konu Anlaşma’nın, taraflar arasında askerî, savunma, haritacılık ve diğer alanlarda eğitim ve iş birliği faaliyetlerinin planlanmasını ve icrasını, mesleki gelişim amaçlı personel değişimlerini, bilgi ve uzmanlık alışverişinin gerçekleştirilmesini kapsadığı,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3291

Anlaşma'nın Uganda tarafından imza işlemlerinin gerçekleşmesiyle birlikte ek bir işleme gerek kalmadan onaylandığı,
ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı ile İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>
Gaziantep	Ankara	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ceylan Akça Cupolo</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Diyarbakır	Düzce	Elâzığ
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Sena Nur Çelik Kanat</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	İstanbul	Kayseri
Üye	Üye	Üye
<i>Ziya Altunyaldız</i>		<i>Metin Ergun</i>
Konya		Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

Rusya, Çin ve batı ülkelerinin son yıllarda ekonomik ve askeri alanlarda bölgesel çatışmalara varan rekabetine tanıklık etmekteyiz. Bu rekabet özellikle Afrika ülkelerinde mevcut siyasi istikrarsızlığı derinleştirdiği gibi totaliter ve anti demokratik rejimlerin güçlenmesine de imkân tanımaktadır. Zira, batı ülkelerinin eski sömürge ülkelerinde yaşanan batı karşıtı askeri darbeleri yeni totaliter rejimlerin inşası için fırsat olmuştur. Bu çerçevede, AKP iktidarı da ekonomik ve askeri alanlarda söz konusu güçlerle rekabete girerek salt ekonomik kâr amacıyla Afrika ülkeleriyle silah, askeri ve savunma alanlarında çok sayıda anlaşmalar imzalamıştır. Bu anlaşmalar Afrika ülkelerine istikrarı getirmekten uzak olduğu gibi, totaliter rejimlerin pozisyonunu halklar karşısında pekiştiren anlaşmalardır.

Söz konusu anlaşma da yukarıda bahsettiğimiz sonuçları doğuracak risktedir. Zira, Uganda'da yaşanan insan hakları ihlalleri, askeri anlaşmanın desteklenmesi konusunda ciddi endişeler yaratmaktadır. UPDF'nin sivillere yönelik kötü muamele ve aşırı güç kullanımı, böyle bir anlaşmanın etik ve hukuki boyutlarını sorgulamaktadır. Bu ihlaller, uluslararası insan hakları normlarına aykırıdır ve Uganda ile yapılacak bir askeri iş birliği, bu ihlallere dolaylı olarak destek verilmesi riski de taşımaktadır.

Uganda ile yapılacak askeri anlaşmalarda, ülkenin güvenlik ve istikrarını gözetilmeli mülteci sorununun yerel halk üzerindeki olumsuz etkileri de dikkate alınmalıdır. Anlaşma, sadece askeri iş birliğini değil, aynı zamanda yerel halkın ekonomik ve sosyal desteğini de içermelidir. Uganda'nın geçmişteki askeri ve siyasi deneyimleri, bu anlaşmanın çerçevesinin dikkatli bir şekilde belirlenmesini gerektirmektedir.

Ceylan Akça Cüpolo
Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 13 Eylül 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE
UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA
ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

Handwritten signature

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI**

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır);

Taraflar arasında mevcut olan dostça ilişkileri ve askerî eğitim alanındaki iş birliğini geliştirme isteklerini vurgulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE I

AMAC

Bu Anlaşma, Taraflar arasında askerî eğitim alanında iş birliği mekanizmalarını tesis etmeyi amaçlar.

MADDE II

KAPSAM

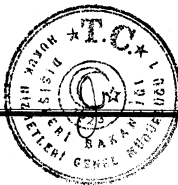
Bu Anlaşmada öngörülen hükümler; bu Anlaşmanın IV'üncü maddesi uyarınca, Taraflardan birinin askerî eğitim kurumlarında, birliklerinde ve askerî tesislerinde eğitim görmek amacıyla kabul edilen veya eğitim iş birliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine iştirak eden diğer Tarafın Silahlı Kuvvetlerine mensup subay, astsubay, askerî öğrenci, uzman erbaş, erbaş/er ve sivil personel ile onların yakınları için uygulanır.

MADDE III

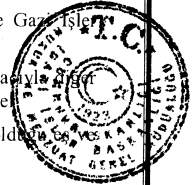
TANIMLAR

Bu Anlaşma'da kullanılan terimler aşağıdaki anlamları taşır:

- Anlaşma:** Taraflar arasında yapılan bu Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması'nı ifade eder.
- Gönderen Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
- Kabul Eden Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Tarafa ait personel, malzeme ve teçhizatı bulunan Tarafı ifade eder.
- Yetkili Makam:** Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak Tarafların aşağıdaki yetkili makamlarını ifade eder:
 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına : Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı
 - Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Adına : Uganda Cumhuriyeti Savunma ve Gaziler Bakanlığı
- Misafir Personel:** Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla diğer Tarafa gönderdiği silahlı kuvvetler veya Savunma Bakanlığı mensubu personeli ifade eder.
- Yakınlar:** Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre belirlenenlerle yükümlü olduğu çocuklarını ifade eder.

-1-

7. **Komutan:** Askerî karargâha, askerî üsse veya askerî birliğe komuta eden ve kendisine bağlı olmak üzere, gönderilen askerî personelin faaliyetlerinden sorumlu olan kişiyi ifade eder.
8. **Kıdemli Personel:** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak atanmış, Misafir Personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.
9. **Misafir Öğrenci:** Gönderen Tarafın Silahlı Kuvvetlerinde görevlendirilmek üzere, Gönderen Taraf tarafından Kabul Eden Tarafın askerî okullarına veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarına gönderilen öğrenciyi ifade eder.
10. **Mübadale:** Taraflar arasında mutabakatla tespit edilecek belli dönemlerde karşılıklı olarak yapılacak faaliyeti ifade eder.
11. **Mübadale Askerî Personeli:** Bu Anlaşma kapsamındaki mübadale faaliyeti maksadıyla Türkiye veya Uganda'da bulunan personeli ifade eder.
12. **Mihmandar Subay:** Kabul Eden Taraf tarafından, Misafir Personele yardımcı olması maksadıyla görevlendirilen personeli ifade eder.
13. **Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme:** Ulusal güvenlik kapsamında koruma gerektiren resmi bilgi ve malzemedir. Bu sebeple ulusal güvenlik sınıflandırması uygulaması ile düzenlenir. Bu bilgi sözlü, görsel, manyetik veya basılı şekilde olabilir veya fikri mülkiyet hakları kapsamında bilgi içeren teknolojik veya cihaz formunda olabilir.
14. **Görev Tanımı:** Mübadale Askerî Personelinin görev ve sorumlulukları ile sahip olması gereken nitelikleri belirten dokümanı ifade eder.

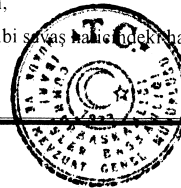
MADDE IV

İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, aşağıda sıralanmış olan alanlarda eğitim iş birliği faaliyetlerini gerçekleştirirler:

1. Askerî okul, eğitim ve öğretim merkezleri veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar,
2. Birlik, karargâh veya kurumlarda görev başı eğitimi,
3. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı Misafir Personel, Misafir Öğrenci veya öğretim elemanı değişimi,
4. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi ve uzmanlık alışverişi,
5. Tatbikat/eğitimlere veya ortak tatbikatlara fili/gözlemci olarak katılım sağlanması,
6. Milli Savunma Üniversitesi ve Askerî Haritacılık Okullarında verilen eğitimler,
7. Eğitim kurumlarında yüksek lisans ve doktora eğitimleri,
8. Misafir Personel, danışman veya birlik değişimi,
9. Silahlı Kuvvetler arasında askerî iş birliği ve temas ziyaretleri,
10. Heyet ve personel mübadeleleri,
11. Askerî tarih, arşiv, yayım ve müzecilik,
12. Lojistik konularda eğitim alanında işbirliği,
13. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri alanında iş birliği,
14. Barış koruma ve insani yardım operasyonları gibi sınıs harici faaliyetler.

-2-

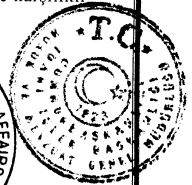

15. Mesleki gelişim amaçlı personel değişimi,
16. Yerinde dil kursları için personel görevlendirilmesi,
17. Haritacılık ve hidrografi alanında iş birliği,
18. Askerî, bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecrübe değişimi,
19. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
20. Personel planlama, temin, yetiştirme, istihdam ve özlük işlemleri konularında eğitim, bilgi mübadelesi ve temas ziyaretleri,
21. Askerî istihbarat konularında eğitim alanında iş birliği,
22. Özel Kuvvetler Komutanlıkları arasında eğitim alanında iş birliği,
23. Mayın ve El Yapımı Patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi,
24. Muhabere, Elektronik, Bilgi Sistemleri, Elektronik Harp ve Siber Savunma alanlarında eğitim iş birliği.

MADDE V

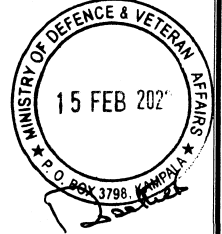
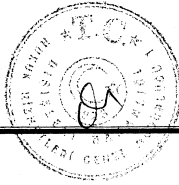
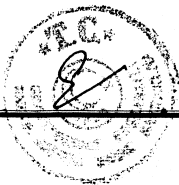
İŞ BİRLİĞİNİN USULLERİ

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilir.
2. Bu anlaşmaya uygun olarak, Gönderen Taraf tarafından sunulacak bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Taraf nezdinde bildirilecektir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Taraf bu talebi kendi olanakları dâhilinde inceleyerek Gönderen Tarafa cevabını bildirir.
3. Öngörülemeden istisnai durumlarda, özellikle bu Anlaşmada öngörülen kısa süreli eğitimler ile diğer eğitimler konusunda Taraflar, taleplerini yazılı resmi bir bildirimle iletecektir. Taraflar arasında yapılacak işişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilir.
4. Eğitimlerin, Kabul Eden Tarafın lisanında gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Taraf tarafından talep edildiği takdirde ve Kabul Eden Tarafın uygun görmesi halinde, üç aydan az süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda, Gönderen Taraf eğitime gelecek personel ile birlikte yeterli sayıda askerî tercüman tahsis edecektir. Eğitim maksatlı tercüme/tercüman giderleri Gönderen Taraf tarafından karşılanır.
5. Kabul Eden Tarafın gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla; Gönderen Taraf tarafından eğitime nihai katılım kararı, kursiyer sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Tarafa bildirilecektir. Bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde, Kabul Eden Taraf kurs/eğitim talebini sonraki bir zamana erteleme veya tamamen iptal etme hakkına sahip olur.
6. İş birliği; her iki Tarafın yasal düzenlemelerine saygı çerçevesinde, mütakabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilir.

MADDE VI
EĞİTİM KOŞULLARI

1. Misafir Personelin ve Misafir Öğrencinin eğitimi, eğitimin verildiği askeri kurum veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanacaktır. Konular ulusal güvenlikle ilgili hususları içerdiği takdirde, bu durumda kısıtlama uygulanabilir.
2. Kabul Eden Taraf, eğitim süresince Misafir Personele ve Misafir Öğrenciye gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Tarafa iade edileceğini belirtir.
3. Eğitim ve öğretim için gönderilecek personel, Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Taraf tarafından seçilecektir. Kabul Eden Taraf tarafından tespit edilen ölçütlere haiz olmayan personel, eğitim ve öğretim için kabul edilmez.
4. Sınav şekilleri ve eğitimle ilgili hususlar, Kabul Eden Taraf tarafından tespit edilir.
5. Söz konusu eğitim ve öğretimin icrası için Taraflarca gerekli görülmesi halinde 1 (bir) aydan uzun süreli ve/veya hayati risk içeren eğitimler için bu Anlaşmaya dayanan protokoller yapılabilir. Bu protokoller aşağıdaki hususları veya lüzumlu görülen diğer hususları içerebilir:
 - a. Eğitimin konusu,
 - b. Eğitimin yeri,
 - c. Eğitimin dili, süresi ve şartları,
 - d. Eğitim süresince askeri personelin hak ve ödevleri,
 - e. Eğitimin başlama ve bitiş zamanı ile eğitime katılacakların sayısı,
 - f. Eğitim verilecek personelde aranan nitelikler,
 - g. Eğitim süresince askeri personelin güvenliğinin sağlanma yöntemi,
 - h. Askeri kişilerin sigortalanma yöntemi,
 - i. Hasar ve kayıpların telafi edilme yöntemi,
 - j. Eğitime ilişkin ödemenin şart ve usulleri,
 - k. Verilen acil muayene, ilk yardım ve acil dış bakımı hizmetleri dışında diğer sağlık, muayene, tedavi ve dış bakım hizmetleri için geri ödeme yöntemi,
 - l. İlaçe, ibate ve ulaşım ile ilişkin düzenlemeler.
6. Kabul Eden Taraf tarafından, Misafir Personel ve Yakınlarının ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınır.
7. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş kurs programını tamamıyla gören, kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/projeleri başarıyla hazırlayan personele, uygun ihtisası ya da eğitim programını (bilimsel derece) tamamladığını gösterir belge verilir. Diploma (belge, sertifika) denkliği milli mevzuata göre Gönderen Taraf Yüksek Öğrenim Kurumlarının onayına tabidir.

MADDE VII

PERSONEL MÜBADELESİNE İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KOŞULLAR

Taraflar personel mübadelesi konusunda çeşitli vesilelerle anlaşmaları halinde aşağıda sunulan yükümlülükleri yerine getirir;

1. Uzun süreli nitelikli personel görevlendirilmeleri dil öğrenimi, bilgi paylaşımı, tecrübe teatisi ve/veya ortak kültür ve anlayış oluşturmak maksadıyla mütakabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilir.

2. Görevlendirilecek personel sayısı, nitelikleri ile hangi konularda mübadele yapılacağı veya devam eden mübadele faaliyetlerine ilişkin değişiklik/iptaller, iki ülke arasında icra edilen resmi toplantılar ve/veya üst düzey ziyaretlerde istişare edilerek mutabakatla belirlenir. Mübadele Askeri Personeli, Kabul Eden Taraf tarafından niteliği ve uzmanlığının gerektirdiği yerde, Gönderen Tarafın yazılı onayını müteakip görevlendirilir. Taraflarca karşılıklı olarak aksi belirlenmediği takdirde,

a. Ana dilde konuşan dil öğretmenleri Milli Savunma Üniversitesi ve Kuvvetlere bağlı okullarda (tisan okulları ve sınıf okulları eğitimi),

b. Akademik personel Milli Savunma Üniversitesinde,

c. Askeri konularda uzman personel ilgili sınıf okullarında,

d. Birlik komutanları (Tb.K., Tb.K.Yrd., Tk./Bl.K., Tk./Bl.Asts. ve/veya bu kadroların yardımcısı ile diğer kuvvetlerde bu kadroların eşiti) askerî okullarda ve mutabık kalınacak diğer birliklerde,

e. Karargâh subayları, Kuvvet Karargâhı veya müsaade edilen büyük Karargâhlarda veya mutabık kalınacak birliklerde görev yapar.

3. Bu kapsamdaki Mübadele Askerî Personelinin görevlendirmeleri en az altı ay sürelerle yapılacaktır. Ancak mübadelenin niteliğine göre, görev süresi ve periyodu gerektiğinde iki tarafın mutabakatı ve yazılı onayı ile değiştirilebilir.

4. Taraflar, personel mübadelesine ihtiyaç duyulmadığı ya da her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına hizmet etmediği konusunda mutabık kalmaları hâlinde, ilgili mübadeleyi sonlandırma veya mübadele konusunda ve süresinde değişiklik yapabilir.

5. Taraflar, mübadele personelini görev süresinin bitiminde veya görevlendirilen mübadele personelinin belirtilen özelliklerde olmaması, disiplinsizliği, nazarı bilgi yetersizliği, sağlık veya fizyolojik nedenlerle veya kendisinden beklenen görevleri yerine getiremeyeceğinin anlaşılması durumunda, bu Anlaşma şartlarını karşılayan başka bir kişi ile değiştirebilir.

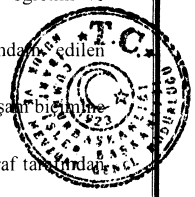
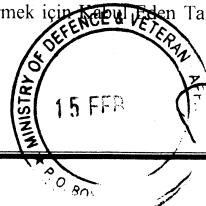
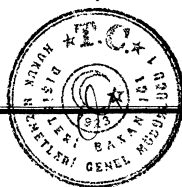
6. Gönderen Taraf, mübadele kapsamında görevlendireceği personeli aşağıda belirtilen özelliklerde seçer:

a. Belirlenen pozisyonun görevlerini yerine getirmek için gerekli eğitim, öğretim ve uzmanlık deneyimi olacaktır.

b. Görevlendirilen personel, Gönderen Tarafın askerî kadrolarında istihdam edilen personel olacaktır.

c. Kabul Eden Tarafın ulusal politikalarına, millî değerlerine, kültürüne ve yaşantılarına uygun hareket edebilecek yetenekte olacaktır.

d. Mübadele Askeri Personeli görevini yerine getirmek için Kabul Eden Taraf tarafından şart koşulan güvenlik kriterlerine sahip olacaktır.

7. Gönderen Taraf, yukarıda belirtilen özelliklere sahip Mübadele Askerî Personeli bağımsız olarak seçip görevlendirme hakkına sahiptir. Görevlendirilen Mübadele Askerî Personelin belirtilen özelliklerde olmaması, disiplinsizliği, nazari bilgi yetersizliği, kabiliyet eksikliği gibi nedenler ile sağlık veya fizyolojik nedenlerle ya da kendi isteği ile mübadele programından ayrılması veya bazı nedenlerden dolayı kendisinden beklenen görevleri yerine getiremeyeceğinin anlaşılması durumunda, Gönderen Taraf gerekçe talep etmeden Mübadele Askerî Personelini geri alır ve yerine başka bir personel görevlendirir. Bu durumda Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafa askerî ataşelikler aracılığı ile yalnızca Mübadele Askerî Personelinin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirir.

8. Gönderen Taraf, gerekli hazırlıkların yapılabilmesi için Mübadele Askerî Personelinin rütbe, sicil numarası, isim, doğum tarihi, öz geçmişi (akademik kariyer bilgileri dâhil) ve kan grubu, istenen ön koşullara ve niteliklere sahip olduklarını gösteren onaylı belge/yazıyı, mübadele başlamadan 1 (bir) ay önce Kabul Eden Tarafa gönderir.

9. Mübadele Askerî Personeline hiçbir komuta ve kontrol sorumluluğu verilmeyecektir. Mübadele Askerî Personeli yalnızca ilgili faaliyet/egitime ilişkin görevlerde kullanılacaktır. Mübadele Askerî Personeli müfredat hazırlığı, ölçme ve değerlendirme yapmayacak, ancak kursiyerler hakkında kanaat ile varsa müfredatı geliştirici önerilerde bulunabilir.

10. Mübadele Askerî Personeli ile Kabul Eden Tarafın askerî personeli arasındaki ilişkiler askerî teamüller içinde yürütülür. Mübadele Askerî Personeli eğitim müfredatı, idari faaliyetler veya diğer hususlarda gerektiği zaman Mihmandar Subaya danışır.

11. Mübadele Askerî Personeli icra edilecek faaliyetlere yönelik kendi hükümeti/görev yaptığı komutanlığı tarafından yayımlanan resmî kitap, dergi, çoklu ortam (multimedya) araçlarını getirebilir. Bu yayınların görev yapan birlik içinde dağıtımı Mihmandar Subay vasıtasıyla yapılır.

12. Mübadele Askerî Personeli, ders, eğitim ve diğer ortamlarda konusu suç oluşturacak veya hukuki sonuç doğuracak konuları kursiyer/öğrenci personel ile tartışmaz veya gündeme getirmez.

13. Mübadele Askerî Personeli, uygulanan günlük ve haftalık çalışma saatlerine uyar. Ancak ülkesinin millî ve dinî günlerinde yetkili makamının yazılı onayı ile izinli sayılır.

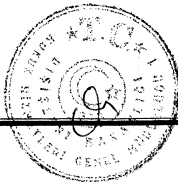
14. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Tarafın birlik ve kurumları içerisinde kendi Silahlı Kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Tarafın sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyer.

15. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Tarafın mevzuatı doğrultusunda tüm masrafları kendisi tarafından karşılanmak şartıyla Yakınlarını da getirme hakkına sahiptir.

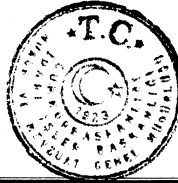
16. Mübadele Askerî Personeli, hiçbir surette bağımsız komutanlık yapılmasını gerektirecek görevlere ya da yasa veya yönetmelikler uyarınca sadece Türkiye Cumhuriyeti / Uganda Cumhuriyeti Hükümetinin bir subayı ya da çalışanına verilebilecek sorumluluklara tabi olacağı görevlere atanmaz.

17. Mübadele Askerî Personeli, barışı koruma dâhil herhangi bir askerî harekât ve manevrada görevlendirilmez. Ancak tatbikatlara gözlemci statüsünde katılım sağlanabilir. (Türkiye’de icra edilecek tatbikatlara, ilgili tatbikatın millî/yabancı gözlemci planı çerçevesinde gözlemci statüsünde katılım sağlanabilir.)

18. Taraflarca başka bir şekilde kararlaştırılmadığı takdirde, Mübadele Askerî Personeli görev yaptığı birliğin/kurumun bulunduğu garnizon sınırları içerisinde ikamet eder.

-6-

MADDE VIII

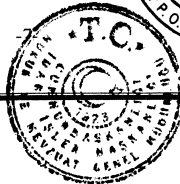
GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında temin edilen veya üretilen gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fikri mülkiyet hakları ile askerî malzeme, Taraflar arasında akdedilecek müteakip mutabakat muhturaları, protokoller ve düzenlemelere uygun olarak amaçları doğrultusunda mübadele edilir, kullanılır ve muhafaza edilir.
2. Taraflar ulusal mevzuatlarına uygun olarak, bu Anlaşmanın uygulanması veya ortak faaliyetlerin yerine getirilmesi kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman, malzeme ve teçhizata ait tüm bilgilerin korunmasını sağlar. Bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alır. Gizlilik dereceleri: Çok Gizli, Gizli, Özel, Hizmete Özel, Tasnif Dışı olarak sınıflandırılır.
3. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan Tarafın yazılı ön onayı olmadan ifşa edilmez ve üçüncü bir tarafla paylaşılmaz (veya üçüncü bir tarafa devredilmez).
4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, sadece hükümetler arası kanallar yoluyla veya Taraflarca belirlenen güvenlik makamlarınca uygun bulunan diğer kanallardan mübadele edilir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafa belirlenir.
5. Taraflar, Anlaşma sona erdiğinde dahi, mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesinden sorumlu olmaya devam eder.
6. Taraflar, ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası andlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma kapsamında oluşturulacak ve devredilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlar. Bu Anlaşma bağlamında, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü kuran Anlaşma'nın 2'nci maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.
7. İhtiyaç duyulması halinde; MADDE IV'te belirtilen iş birliği alanlarının her biri için yetkilendirilmiş olan makamların sorumluluğunda, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin transferi, kullanılması ve korunması konusunda ayrı bir güvenlik anlaşması imzalanabilir.
8. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü Tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.
9. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik belgesine/kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlar.
10. Bu Anlaşma'nın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde ifşa olması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.

MADDE IX

TARAFILARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARIN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma'nın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve taahhütlerini etkilemez ve diğer devletlerin çıkarları, güvenliği ve ülke bütünlüğüne karşı kullanılamaz.

15 FEB 2022

MADDE X

ÖZEL HUSUSLAR

1. Eğitimleri süresince ve Kabul Eden Tarafın ülkesinde bulundukları sürece, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler; üçüncü bir ülke ile girilen herhangi bir silahlı çatışmaya iştirak etmemek ve Kabul Eden Tarafın menfaatlerine ve iç güvenliğine hâlel getiren faaliyetlerde yer almamakla yükümlüdürler. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafıta bulundukları süre boyunca, bu Anlaşma'da belirlenenler dışında herhangi bir faaliyette bulunmaz.
2. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerden; ders başarısızlığı, disiplinsizlik, sağlık vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek vaziyette olanların durumu, eğitim veren ilgili komutanlık, okul veya askerî akademi komutanlıkları ile fakülte dekanlıklarının kararıyla belirlenir. Bunların ilişkilerinin kesilmesi ve eğitim veya öğretimlerine son verilmesi işlemi, Yetkili Makamların onayından sonra uygulanır.
3. Gönderen Taraf; gerekli gördüğü takdirde, herhangi bir zamanda ve sebep göstermeksizin Kabul Eden Tarafıta bulunan Misafir Personeli ve Yakınları ile Misafir Öğrencileri geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf, bu şahısların mümkün olan en kısa zamanda ülkelerine dönmeleri için gerekli kolaylıkları sağlar.
4. Savaş, silahlı çatışma, toplumsal başkaldırı ve uluslararası kriz gibi olağanüstü durumlarda; Kabul Eden Taraf, Gönderen Taraftan personelini geri çağırmasını talep edebilir. Gönderen Taraf, bu talebi derhal karşılar.
5. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, hangi sebeple olursa olsun Kabul Eden Tarafı kesin olarak terk ederken şahsî ve Yakınlarına ait borçları tasfiye etmek zorundadır. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin tasfiye etmediği şahsî borçları için Gönderen Taraf tarafından gerekli tedbir alınır.

MADDE XI

HUKUKİ HUSUSLAR

1. Mübadele Askerî Personeli, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Taraf ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı ve yargı yetkisine tabidirler. Kabul Eden Tarafın yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Tarafın mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki devletin mevzuatında yer alan veya her iki devlet için uygun olan bir ceza türü uygulanır.
2. Kabul Eden Taraf, Mübadele Askerî Personeli, Misafir Personel ve Yakınları veya Misafir Öğrencilerin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar eder.
3. Mübadele Askerî Personeli, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin, Kabul Eden Tarafıta yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Taraf vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukukî korumadan istifade etme hakkına sahiptir.
4. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Mübadele Askerî Personeli, Misafir Öğrenci ve Misafir Personelin faaliyetlerine son verilir.
5. Misafir Öğrenciler, disiplin cezaları yönünden Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına tabidir. Mübadele Askerî Personeli ve Misafir Personel ise Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına tabidir. Ancak, Kabul Eden Tarafın yetkili askerî makamları emrindeki Mübadele Askerî Personel Misafir Personele emrettiği emirleri verebilir.

6. Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli, kendi askeri hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Tarafın personeline disiplin tedbirlerini uygulamaya yetkilidir.

7. Disiplin işlemleri:

a. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Misafir Öğrenciler; bulundukları kıta, karargâh ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyar.

b. Tarafların askeri yetkililerince, yalnızca birlik eğitimlerinde uygulanmak üzere, disiplin işlemlerine ilişkin esasları belirlemek, disiplin cezaları ve uygulama esaslarını kararlaştırmak, uyuşmazlıkları çözmek maksadıyla komisyon kurulabilir. Komisyonun kararları tutanak altına alınır, tarafları bağlayıcı nitelikte kabul edilir. Disiplin cezaları, Misafir Personelin eğitim gördüğü kıta, karargâh ve kurumun amirinin teklifi ile Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli tarafından ilgili ülkenin usul ve esaslarına göre verilir.

c. Mübadele Askeri Personeli kendi ulusal komuta zincirinin komutası ve kontrolü altında kalacaktır. Ancak, bu husus Mübadele Askeri Personelinin bu Anlaşma ve görev tanımında belirtilen görevleri layıkıyla yerine getirmesini engelleyecek şekilde yorumlanamaz ya da kullanılamaz.

d. Gönderen Taraf Mübadele Askeri Personeli amirleri, Kabul Eden Taraf tarafından verilen ve Mübadele Askeri Personelinin fonksiyonel görev sorumluluklarıyla ilgili kanuni emirleri yerine getirmesini emreder. Kabul Eden Taraf amirleri, Kabul Eden Taraf personelinin görevle ilgili olmak kaydıyla Mübadele Askeri Personelinin verdiği emirleri yerine getirmesini emreder. Mübadele Askeri Personeli ve Kabul Eden Taraf personeli arasında komuta ilişkisi olmaz. Bununla birlikte; sadece birlik komutanı olarak atanan Mübadele Askeri Personeli görev tanım formunda belirtilen görevlerin icrasına yönelik yalnızca emrindeki personeline emir verme yetkisine haizdir.

e. Gönderen Taraf ya da Kabul Eden Taraf hükümetlerinin disiplin kanunları çerçevesinde bir suç işleyen Mübadele Askeri Personeli, Gönderen Tarafça idari veya disiplin işlemi yapılması görüşü ile Mübadele Programından geri çekilebilir. Bununla birlikte, Mübadele Askeri Personeline Kabul Eden Taraf tarafından disiplin işlemi uygulanmaz. Mübadele Askeri Personeli, Kabul Eden Tarafın personeli üzerinde doğrudan disiplin yetkisine sahip olmaz, Taraflar Mübadele Askeri Personeline idari ya da disiplin işlemi uygulanması konusunda iş birliği yapar. Taraflar başka şekilde anlaşmazlar ise Mübadele Askeri Personeli astlarına karşı disiplin yetkisini aşağıda belirtildiği şekilde kullanır;

(1) Disiplin ceza talebini, görev yaptığı kurum/birliğin komuta silsilesini takip ederek bir üst amirine yazılı olarak iletir.

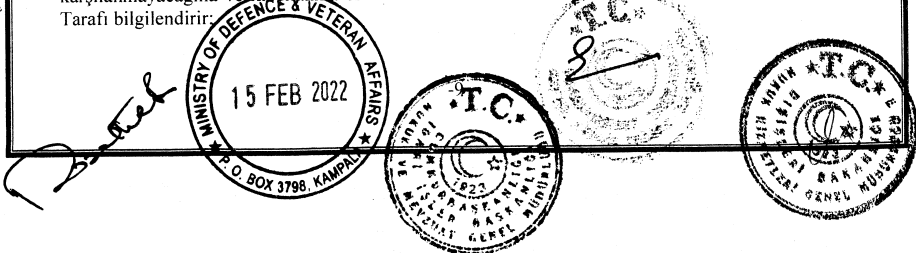
(2) Kabul Eden Tarafın yetkili amiri bu talebi en kısa sürede sonuçlandırarak ilgiliyi yazılı olarak bilgilendirir.

MADDE XII

MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/harcılık, iâşe, ibate, ulaştırma ve diğer mali haklarından, Gönderen Taraf sorumludur.

2. Ancak, Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde; eğitim ve öğretim maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için aşağıdaki hususların karşılanıp karşılanmayacağına ve karşılanma esaslarına Kabul Eden Taraf karar verir ve önceden Gönderen Tarafı bilgilendirir:

a. Misafir Personel için;

(1) Aylık maaş (esaslar ve miktar Kabul Eden Taraf tarafından kursiyer subay ve astsubayların rütbelerine göre belirlenir. Silahlı Kuvvetler mensubu sivil şahıslar, astsubay statüsünde değerlendirilir),

(2) Eğitim ve öğretim masrafları (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),

(3) Giyim-kuşam (sadece kursiyer subay ve astsubayların eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Tarafın emsali subay ve astsubaylara verilen istihkak üzerinden),

(4) Uzmanlık eğitimi gören doktorlar için nöbet ücreti.

b. Misafir Öğrenciler için;

(1) İaşe,

(2) İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenecek misafirhane veya tesiste),

(3) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Tarafça belirlenir.),

(4) Eğitim-öğretim masrafları (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),

(5) Giyim-kuşam (Kabul Eden Tarafın emsali öğrenciler için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden),

(6) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler.

3. Türkiye'de verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Uganda'da verilecek lisan kursları ücretsizdir. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (uçuş eğitimi, fizyolojik eğitim, dalgıç eğitimi, serbest çıkış kulesi eğitimi vb.) tam ücretli olarak verilir.

4. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafı kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekme halinde, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin borçları Kabul Eden Taraf tarafından düzenlenecek faturaya istinaden Gönderen Taraf tarafından ödenir.

5. Eğitim ve öğretim giderleri, Gönderen Taraf tarafından, her eğitim ve öğretim süresinin sonunda faturanın alınması takip eden 90 (doksan) gün içinde (bir ay ve daha kısa süreli eğitimlerde peşin ödeme yapılır), Kabul Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan hesaba ABD doları cinsinden yatırılır.

6. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, giriş, kalış ve çıkışları süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi hukukuna tabidir.

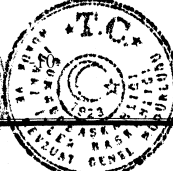
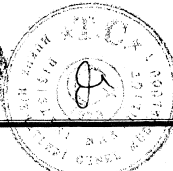
7. Mübadele Askeri Personeline ilişkin hususlar;

Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının her türlü mali ve özlük hakları Gönderen Taraf tarafından karşılanır. Gönderen Taraf, Mübadele Askeri Personelinin aşağıda belirtilenler de dâhil, fakat bunlarla sınırlı olmamak üzere tüm masraf ve harcamalarını kendi ulusal mevzuatına uygun olarak karşılar;

a. Mübadele Askeri Personelin maaşı, tüm ödenekleri ve istihkakı,

b. Mübadele Askeri Personelinin Kabul Eden Tarafa seyahatleri de dahil, görevi ile ilgili seyahat harcamaları,

c. Mübadele Askeri Personeli şahsi harcamalarını kendisi karşılar. Kabul Eden Tarafın, Mübadele Askeri Personeline yönelik hiçbir maddi sorumluluğu bulunmaz.

MADDE XIII
TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanması esnasında, üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı geçerlidir.
2. Taraflar, ağır kusur veya kasıt bulunmadıkça, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde veya kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan nedeniyle birbirlerinden tazminat talebinde bulunamaz.
3. Taraflar ortaya çıkan durumun ağır kusur veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirler.

MADDE XIV
İDARİ HUSUSLAR

1. Mübadele Askerî Personel, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin Statüsü:
 - a. Gönderen Taraf, personelini ve öğrencilerini eğitimden önce bu Anlaşma çerçevesindeki statüler, haklar, sorumluluklar, görevler, uygulanacak eğitimin kapsamı, işe ve ibate esasları ile mali hususlar hakkında bilgilendirir.
 - b. Mübadele Askerî Personel, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, diplomatik ayrıcalıklar ve bağışıklıklara sahip olmaz.
 - c. Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı sürece, Kabul Eden Taraf tarafından Mübadele Askerî Personele, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere, bu Anlaşma'da veya bu Anlaşma'ya dayanarak yapılacak anlaşmalar ya da diğer düzenlemelerde belirtilen görevlerin dışında başka görev verilmez.
 - d. Kabul Eden Taraf ülkesinde kalmalarına müsaade edilen Mübadele Askerî Personel, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler hiçbir siyasi faaliyet veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyette bulunmaz.
 - e. Kabul Eden Taraf tarafından, Mübadele Askerî Personele, bir aydan fazla süreli eğitim/kurs için ülkesine gelen Misafir Personele, Yakınlarına (sadece eş ve 12 yaşından büyük çocuklarına) ve Misafir Öğrencilere statüsüne uygun olarak özel kimlik kartı verilir.
2. Kıyafet:

Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile aksine karar verilmedikçe, Gönderen Tarafın askerî personeli kendi millî üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat mümkün olduğunca Kabul Eden Taraf tarafından sağlanır. Ancak, Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Taraf tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilirler.
3. İzin:
 - a. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin tatil, izin ve diğer nedenlerle mevcut olmama durumları, eğitim planı gereklerine ve Kabul Eden Tarafın aynı konumdaki personeli için geçerli kurallarına göre düzenlenir. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin, eğitim/öğretim görevi dışındaki zamanlarda Kabul Eden Tarafa ikamet etmeleri durumunda tüm masrafları, Gönderen Taraf tarafından karşılanır.
 - b. Kabul Eden Tarafın hastanesinin istirahatini onaylamasına binaen, Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler ilgili eğitim kurumunun mevzuatında belirtilen süre kadar eğitimde mevcut olmayabilir. Bu, istirahat bitiminde eğitimini sürdürmemesi durumunda geçerli olması halinde...

faaliyetine son verilebilir ve Kabul Eden Tarafın muvafakati ile bu şahıs başka bir personel ile değiştirilebilir.

c. Kabul Eden Tarafın ülkesi dışında yapılacak tatiller haricinde kullanılacak izinler; her iki Tarafın yetkili makamları arasında varılacak mutabakata uygun olarak, Kabul Eden Tarafın yetkili makamınca verilir.

d. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesinde uygulanan çalışma saatlerine ve buna ilişkin esaslara tabi olur.

e. Misafir Personel, milli gün ve/veya günlerinde askeri ataşeliği/büyükelçiliğinin düzenleyeceği faaliyetlere katılabilir. Bu günlerde izinli sayılabilir.

4. Ölüm:

a. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel veya Yakınlarından birinin ya da Misafir Öğrencilerin ölümü halinde, Gönderen Tarafın yetkili makamını durumdan derhal haberdar eder.

b. Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafın talebi üzerine cenazenin; Kabul Eden Tarafındaki en yakın uluslararası havaalanı, liman veya çıkış kapısına nakli için her türlü kolaylığı sağlamak ve harcamaları üstlenmek yükümlülüğündedir. Bu noktadan sonra, cenazenin nakli Gönderen Tarafın sorumluluğundadır.

5. Kabul Eden Taraf tarafından, Mübadele Askeri Personeli, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin ikametleri, güvenlikleri sağlanacak ve mütakabiliyet esasına istinaden taraf ülkeler tarafından belirlenecek diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınır.

6. Gönderen Taraf, gerekli gördüğünde personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafıtan böyle bir talep aldığında, geri çağırılan personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alır.

7. Misafir Personel ve Yakınları orduevleri ve askeri kantinlerden Kabul Eden Tarafın düzenlemeleri çerçevesinde yararlanabilirler.

8. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.

9. Kabul Eden Taraf, Kabul Eden Tarafın faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinden mütakabiliyet ilkesi temelinde imkân ve kabiliyetleri çerçevesinde ücreti mukabili/ücretsiz olarak teminine ilişkin nihai kararı verir.

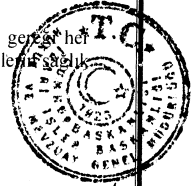
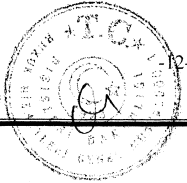
10. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre verilir. Misafir Öğrenci ve Misafir Personelden; akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek olanların eğitim ve öğretim kurumları ile ilişkileri Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen esaslar çerçevesinde kesilir. Taraflarca gerekli görülmesi halinde hayati risk içeren ve uzmanlık gerektiren (uçuş eğitimi, atış eğitimleri, vb.) eğitimler için bu Anlaşma'ya dayanan protokoller yapılabilir.

11. Misafir Personel ile Misafir Öğrenci seçimi Kabul Eden Tarafın belirleyeceği kriterlere uygun olarak Gönderen Taraf tarafından yapılır.

MADDE XV

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Misafir Öğrenciler, bu Anlaşma gereği her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunur. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren bir sağlık raporu talep edebilir.

2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderlerini karşılar.

3. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ile Yakınlarının acil sağlık ve acil dış bakım hizmetlerini ücretsiz olarak karşılar. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının acil sağlık ve acil dış bakım hizmetleri dışında kalan muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak yaptırılacak bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.

4. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Mübadele Askeri Personeli ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderlerini ücretsiz veya ücretli olarak karşılayabilir. Kabul Eden Taraf ücretli verilmesine karar verirse Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ile Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel veya Mübadele Askeri Personeli tarafından karşılanır.

MADDE XVI

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel, Mübadele Askeri Personeli ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın, yabancıların ülkede seyahatine ilişkin yasal düzenlemelerine ve Kabul Eden Tarafın ülkeye giriş ve ülkeden çıkışta uygulanan gümrük usullerine tabidir.

2. Bununla birlikte Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan idari desteği sağlar.

MADDE XVII

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Taraflar arasında mümkün olan en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülür ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilemez.

2. Uyuşmazlık meydana geldiği tarihten itibaren 60 gün içinde çözülmemezse, Taraflar 30 gün içinde görüşmelere başlar. Müteakip 60 gün içinde çözüm sağlanmadığı takdirde, Taraflar bu Anlaşma'yı MADDE XX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir.

MADDE XVIII

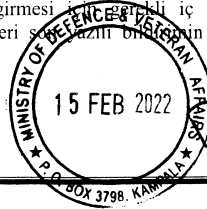
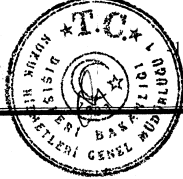
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde Anlaşma'nın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini diplomatik yollarla önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeler başlar. 60 gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflar işbu Anlaşma'yı MADDE XX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir. Üzerinde yazılı olarak mutabık kalınan tadil ve değişiklikler, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girişini düzenleyen MADDE XIX'da belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE XIX

ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri ve yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE XX

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma yürürlüğe giriş tarihinden itibaren beş (5) yıllık süre için yürürlükte kalır.
2. Bu Anlaşma, taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, birer yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Taraflardan biri Anlaşma'yı herhangi bir zamanda sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirebilir. Anlaşma'nın sona erdiğine ilişkin yapılan bildirimler, yapıldığı tarihten 90 gün sonra hüküm doğurur.
4. Bu Anlaşma'nın sona ermesi, devam eden programlar ve faaliyetleri etkilemez.

MADDE XXI

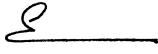
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma, 13.09.2022 tarihinde Ankara'da, 15.02.22 tarihinde Kampala'da, Türkçe ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı olması durumunda, İngilizce metin geçerlidir.

Bu Anlaşma, kendi hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve aşağıda imzaları bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

UGANDA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :
İSİM : Yunus Emre
KARAOSMANOĞLU
UNVAN : Milli Savunma
Bakan Yardımcısı

İMZA :
İSİM : Roseette Kyengoma
UNVAN : Permanent Secretary
Ministry of Defence
and Veteran Affairs

